

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

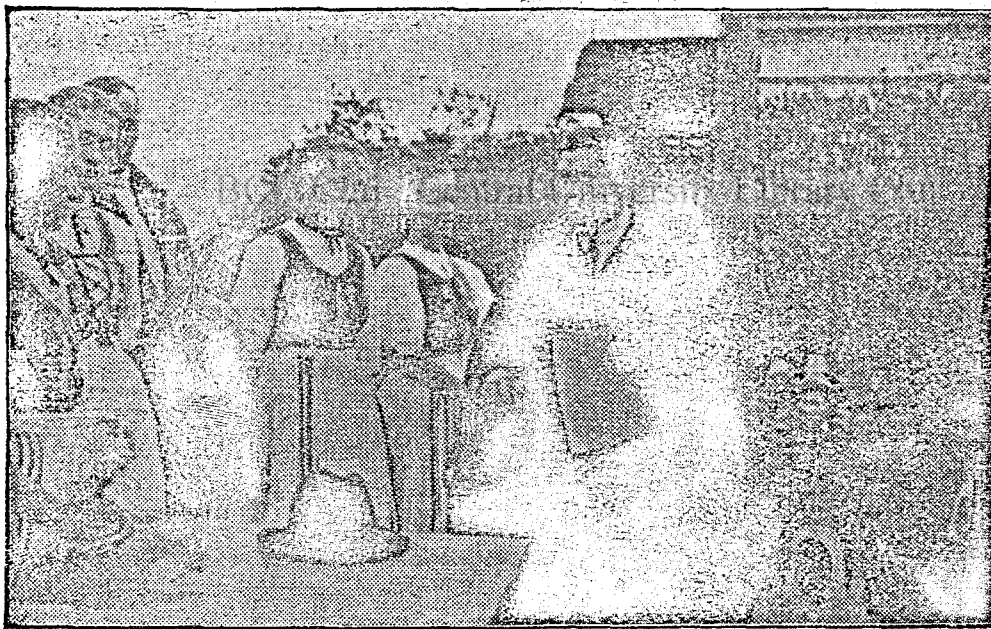
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Magyar találkozások.

A Mezőségen élő magyarság jövődjé iránt sűrűn hangzanak el aggodalmas nyilatkozatok. Ezen a területen ugyanis a magyarság nagyon szétszórtan, apró nyelvzigetekben él, s így a magyar művelődés hatásaiban ritkán részesül. Vajjon ilyen körülmények közt meg tud-e birkózni más nyelvek és más kulturák ostromával?

örvénybe ne sodorja őket, össze kell bujniok, hogy a mostoha szelek el ne fagyasszák létük gyökereit.

A mezőszégi magyarság egyik legszebb szervezkedését az úgynevezett Tóvidéken hajtotta végre. Tájrajzilag is nagyon érdekes vidék ez! Az itteni számos szép magyar falut tekintélyes

Nagy Mihály lelkész beszédet intéz a győztes dalárdához.

Ha ezek között a testvéreink között járunk, azt a benyomást szerezük, hogy a vágy teljes mértékben él bennük a magyar sors vállalására. Templomukat, iskolájukat szeretettel veszik körül, vezetőembereiket megbecsülik; a hozzájuk látogató s nekik jó szót juttató, tanult magyar embereket szívesen fogadják.

De a szervezkedésre és összetartásra is nagyobb hajlandóság van bennük, mint azokban a magyarokban, akik tömegesen élnek együtt. Nekik fogniok kell egymás kezét, hogy az áradat

hegyek és hágók választják el egymástól. A mély völgyeket, ahol a faluk meghúzódnak, nagy területeken tavak töltik ki, amelyek fás és nádas szegélyeikkel megszépítik az egyhangú vidéket. A tavak a nép életét is befolyásolják, színesebbé, változatosabbá teszik. A Tóvidék emberei mintha a művelődésre is fogékonyabbak volnának, mint a vízetlen és fátlan vidékek lakói.

Tehát nemcsak a területi közelség, hanem a lelki egyezés is hatással volt arra, hogy a Tóvidék magyarjai kulturális szervezethez tömörül-

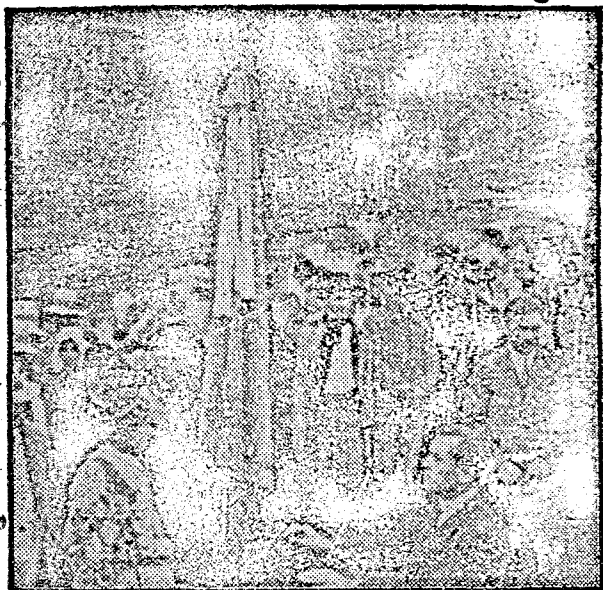
tek. Ez a szervezet, a *Tóvidéki Dalárdák Egyesülete*, az érdektelt falvakon évről-évre megtartja összejöveteleit, különféle versenyeket.

Elsősorban persze, a daloskörök kelnek versenyre a vándorzászló elnyerésért. De más bíráló

alkalmat talál. A falu népének, rokonoknak egymással való örökös vérkeveredése tudvalevőleg a nép elsatnyulására vezet. A Tóvidék összejövetelein tíz falu ifjúsága találkozik, tehát bő alkalom kínálkozik az élettárs kiválasztására.

A győztes dalárda elnöke átveszi a zászlót.

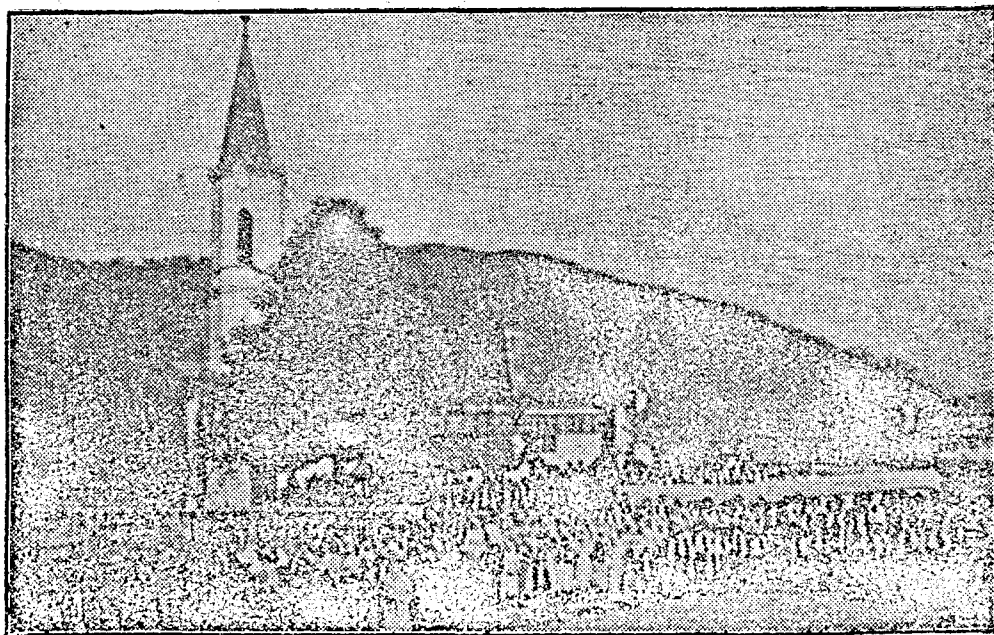
Arvalányhajas dalárdisták csoportja.

bizottságok előtt szavaló versenyek, táncbemutatók folynak, persze az eredeti magyar táncok köréből. Ezeket a versenyeket jó idő esetén testgyakorlatok élénkítik, amelyeken az ifjúság bizonyosságot tehet ügyességéről.

De van ezeknek az összejöveteleknek egyéb vonzó ereje is. Az elszigetelt falvak ifjúsága az összejövetelek alkalmával megismerkedik egymással s így az egészséges házasságkötésre is

Ez az igyekezet meg is látszik a résztvevőkön, mert amint képeink mutatják, a leányok szép magyaros viseletben jelennek meg és a legények is igyekeznek esinos, katonás magatartással forogni az összejöveteleken.

Idei összejövetelét október 27-én tartotta meg a Tóvidéki Dalárdák Egyesülete. Képeink mellett lapunk más helyén is ismertetjük a szép ünnepek lefolyását.

Fizesul Gherli magyarsága a templom előtt.

gezik a kutak vizét. Ez pedig igen nagy csapást jelent abban az országban, ahol a víz kevés és ritka s ezért nagy becsben van.

Tehát valószínű, hogy hosszú hónapok fognak beletelni, amíg valamennyire is kialakul az afrikai hadi helyzet igazi képe, ha csak addig nem sikerül megteremteni a békét.

A béke. Nehány nappal ez előtt még lángolt az áldott béke reménye, de azután megint lehangyallott. Francia közvetítésre Olaszország is, Anglia is hajlandók tárgyalni a békéről, de az előterjesztett olasz békejavaslatokat Anglia nem fogadta el és a francia kormány sem tartotta azokat elfogadhatóknak. Most újabb javaslaton dolgoznak s ebben — hír szerint — Olaszország már mérsékli kívánságát. A javaslatok még nem jutottak tudomásra. Épen ezért, de a megoldandó vitás kérdések bizonyultsága miatt is, hónapok fognak eltelni, míg a pusztulás és vérontás munkája megszűnik.

A megtorló intézkedések. Olaszországnak nem sikerült halasztást nyernie: novemberben hatályba lépnek ellene a megtorló intézkedések. Bár azok végrehajtásában nem vesz részt minden állam, mégis kétségtelen, hogy Olaszország gazdaságilag nagyon súlyos helyzetbe kerül. Készül is reá, a legnagyobb tőkés karékosság bevezetésével, amiben fegyelmezett népe teljes odaadással segítségére lesz a kormánynak.

III említjük meg, hogy az olasz kormány az egyiptomi hadsárra rendelt csapatai egyharmad részét visszarendelte, de Anglia egyetlen hadihajót sem vont vissza a Földközi tengerből.

Új állam Afsziában. Kína észak-keleti részéből, Mongolia néven új állam alakulása van készülöben. Ez az állam déli részén Mandzsuriával határos s természetesen japáni kéz mozgatja alakulását, hogy még nagyobb területre legyen befolyása Japánnak s még több fogyasztója a már világvásárra képes japáni ipari termelésnek.

Német törekvések. Ribbentrop német külügyminiszter közlebről ellátogat Londonba és Párizsba, elsősorban Németország békés szándékainak hangsúlyozása végett, de bizonyára külpolitikai okokból is. Ezek között van állítólag a gyarmatok kérdése, mert Németország most már igényt kíván érvényesíteni békebeli gyarmatainak legalább egy részére. Mint minden hasonló alkalommal, most is elindult az a hír, hogy Németország visszatér a Népszövetségbe.

Az angol választások. Ezer-négyszáz jelölt indul az angliai választásokon. Ez nem nagy szám. Alig kétszerese a mandátumok számának. Ennek magyarázata az, hogy Angliában összesen három politikai párt van, tehát sok jelölésre nincs sem ok, sem szükség. Ezenkívül a jelölteknek tekintélyes összegű biztosítékot kell letenniök, s ezt

elvesztik, ha megbatározott számú szavazatot nem kapnak. Ezért kétszer is meggondolja a dolgot, aki fel akar lépni.

A választások költsége különben kétmillió négyszázezer font, vagyis kétezernégyszázmillió lej. **Pótvalasztások Magyarországon.** A Budapest déli kerületében, valamint a debreceni kerületben az első választások megsemmisítése után megtartott új választások majdnem a korábbi eredményre vezettek. Debrecenben a három előbbi jelöltet választották meg: egy kormánypártit, egy nemzeti szocialistát, míg Budapest déli kerületében a baloldali pártok nyertek egy mandátumot, de a kormánypárt megtartotta három mandátumát.

Bépolitikai hírek

Mit fog tartalmazni a trónbeszéd? Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek a parlament megnyitáskor tartandó trónbeszéd elé. Beavatottak szerint az uralkodó a trónbeszédben felhívást fog intézni a politikai pártokhoz, hogy hagyjanak fel az éles és szenvedélyes pártharcokkal. Ez megerősíti a hírt, hogy a kormány valóban békét, vagy legalább is fegyverszünetet akar kötni az ellenzéki pártokkal.

Bethlen György gróf résztvett a hánsági tagozat intézőbizottsági ülésén. Nagy érdeklődéssel mellett tartotta meg a hánsági tagozat őszi, intézőbizottsági ülését. A gyűlésen résztvett az Országos Magyar Párt elnöke, dr. gróf Bethlen György is. Megjelentek a gyűlésen dr. Enczedy József, man. Ödön ügyvezető elnök, dr. Weller József képviselő

Az *Os-tályorsjáték MÉRLEGE* igazolta, hogy Erdély és Eánát *LEGSZERENCSE-SEBB* árusítása a

Banca Iliescu S. A. Cluj.

Küldjön be postán 207-Leit egy sorsjeggyért, hogy milliomos lehessen.

Jakabffy Elemér. A gyűlésen egyhangulag Jakabffy Elemért választották meg az Ambrózy báró halálával megüresedett tagozati elnöki székbe. Minthogy a gyűlésről szóló részletes tudósítás lapunk ártáig nem érkezett be, következő számunkban visszatérünk a gyűlés eseményeinek ismertetésére.

Avarescu az ostromállapot ellen. Avarescu tábornagy pártja megbízásából a király elé akar járulni és magától a királytól akarja kérni, hogy a cenzurát az ostromállapotot szüntessék be. A párt vezetősége reméli, hogy Avarescu tábornagy eredményes lesz.

A bánági Magyar Párt távirata a királyhoz. Az Országos Magyar Párt bánági tagozata a Timisoara-n elbocsátott száz kisebbségi tisztviselő érdekében a király kabinet iródtájához táviratot intézett. A Magyar Párt a táviratban kifejtette, hogy a kisebbségi tisztviselők az elbocsátás következtében önhibájukon kívül súlyos helyzetbe kerültek. A tagozat arra kérte a királyt, hogy legyen meg mindent, hogy a kisebbségi tisztviselőket sújtó rendelkezést orvosolják.

Gogák Erdély fővárosában gyűléseztek. A Goga- és Cuza-párt nagygyűlést tartott Cluj-on. A gyűlésen szélsőséges irányzatú beszédek hangzottak el. Különösen a zsidók és kisebbségek ellen hangzottak el szenvedélyes kifejezések. A gyűlésre idekről teherautókon nagy tömeget vonultattak fel, a hideg őszi időjárás és az eső azonban annyira lehűtölte a szenvedélyeket, hogy a tömeg részvétlenül hallgatta a pártvezérek beszéteit.

Magyarpárti munka a Carei-járásban. Az Országos Magyar Párt Carei-i járási tagozata kidolgozta téli művelődési programját. Magyar Bálint tagozati elnök indítványára kimondták, hogy a járás községeiben és a járás székhelyén népművelési, gazdasági és egészségügyi előadásokat fognak tartani.

Ujabb tagozat alakult a Bánágban. A Timisoara melletti Vörösesárda-telep magyarsága főrészt Timisoaran dolgozó munkásokból és napszámosokból áll, akik eddig is tevékeny tagjai voltak a Magyar Pártnak. Nem érték be ennyivel a most önálló párt tagozatot alakítottak, hogy hathatós tevékenységet fejtsenek ki.

Az alakuló közgyűlést a bánági központ nevében dr. Gyulai János nyitotta meg, aki üdvözölte a nagyszámban egybegyűlt alapító tagokat. Ismertette a párt célkitűzéseit és leszögezte, hogy a Magyar Párt védi ma egyedül a magyar kisebbségek érdekeit, ügyeit és ezért egyetlen egy magyarnak sem szabad a pártból hiányoznia.

Majd Beeski István emelkedett szólásra, aki a következőket mondotta:

— A Magyar Párt egy nagy családdal hasonlítható, amelynek most új tagja lett a Vörösesárdai tagozat. Ez a tagozat úgy kell kivegye részét a munkából, mint annak tagjai a gyárak munkaasztalainál. Ott is mindenki csak egy kis részét végzi el a munkának, de a sok kis rész egészét képez.

Holló Gyula elnöki tanács tag az ipari munka tökéletes elsajátítására buzdítja a megjelenteket. Szerinte az a magyar gyermek, aki tökéletesen megtanulja munkáját, törhetetlenül fogja megállni helyét minden körülmények között. Dr. Pál György főtitkár arra mutatott rá, hogy a Magyar Párt hányszor sietett tagjainak segítségére és milyen sikereket ért el az egyetemes ki-

sebbségi magyarság érdekében. A beszédek után megválasztották az új tagozat tisztikarát, amely a következő lett:

Elnök Körös István, alelnök Mód János, titkár Broatovicz András, jegyző Szilágyi Dezső, pénztáros Siket István, ellenőrök B. Szücs József, Erdős Sándor. A szomszédsági előjáróság és a választmányi tagok a következők lettek: Debreczeni Ferenc, Szani Mihály, Nácsa Lajos, Czedula József, Szabó József és Szöllösi József.

Válság hírek. Híreink sorában közöljük, hogy a kormány az adók felemelésének tervével foglalkozik. Ebből a tervből kifolyólag olyan hírek keltek szárnyra, mintha a kormány helyzete megingott volna. A kormány azonban cáfolja a válságról szóló híreket. A kormány nyilatkozata szerint csupán arról van szó, hogy ebben a nagy fontosságú ügyben a kormány-párt kérdést fog intézni a tagozatokhoz, hogy azok véleményét nyilvánítsanak az ügyben. Szó sincs tehát arról, hogy a kormány más pártból alakult kormányának adná át helyét.

Merényletet követtek el két kormánypárti képviselő ellen. Turnuseverinben két kormánypárti képviselőre ismeretlen tettes vadászfegyverrel rálőtt. A két képviselő súlyosan megsebesült. Norvozeanu kormánypárti képviselő sebesülése nagyon súlyos volt, több napi szenvedés után sebesülése következtében meghalt. A merénylet gyanúja miatt több embert letartóztattak.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

„MAGYAR NÉP”-ben!

Hírtételek

Könyvtárunk néhány héten belül megjelenik. Minden előfizelőnk, aki folyó évi előfizetési díját rendezte, teljesen ingyen kapja meg tartalmas és gyönyörű kiállítású naptárunkat. Igyekeztek tehát mindenki rendezni előfizetési hátralékait!

Mária királyné hatvanadik születésnapja. Mária anyakirálynőnek 60-ik születése napját az egész országban megünnepelték. A közhivatalokban és iskolákban szünet volt. Sinaiban a királyi család udvari ebéd keletében ülte meg az ünnepélyes évfordulót.

Adóemelés? A kormány tagjai minisztertanácsban foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a hadfelszereléshez szükséges összeget hogyan állítsák be a költségvetésbe? Antonescu pénzügyminiszter kijelentette, hogy a szükséges összeg előteremtéséhez új pénzforrások szükségesek. A minisztertanács ezután megvitatta, hogy nem lehetne-e a fogyasztási és egyenes adókat emelni? A nagyjelentőségű ügyben újabb minisztertanácsban fognak döntést hozni.

A pápa rádió beszéde. A pápa rádió-szózatot intézett a világ népeire. Rádió-szózatában megemlékezett a nemzetközi helyzetről is és a béke munkáiására hívta fel a nemzeteket.

Vádol a bankkormányzó. A külföldi átutalásokkal kapcsolatos szabálytalanságok ügyében kihallgatták Dumitrescu volt bankkormányzót. Dumitrescu vallomásaiban Toni Iliescu szenátusi elnököt súlyosan megvádolta. A volt bankkormányzó kijelentette, hogy a szabálytalan

átutalások ügyében a szenátus elnöke járt közben. Dumitrescu vallomása általános feltűnést keltett.

Kafotaszegi legények a törvény előtt. Hat Zamisancraiu-i legény: Vincze Ferenc, Vincze István, Vincze János, Bálint Márton, Gerő István, Főka György és Lovász Miklós állott a Cluj-i törvényszék előtt. A legényeket államellenes izgatással vádolták, mert olyan katonanótát énekeltek, amelyben a román király is szerepelt. A törvényszék a vádlotakat fejenként 1250 lej pénzbüntetésre ítélte. A bíróság az ítélet indokolásában kifejtette, hogy azért alkalmazta az enyhébb büntetést, mert a legények nőtázása a községben nem idézett elő botrányt.

Lépfenével fertőzött húst találtek a constantjai Colentina vágóhídon. Még a nyáron közöltük lapunkban, hogy a Constantai Colentina vágóhidat hatóságilag bezárták, mert emberi egészséget veszélyeztető husneműeket találtak a vágóhídon. A lefolytatott orvosi vizsgálat megdöbbentő eredménnyel végződött. Megállapították, hogy a füstölt hús és kolbász-árak legnagyobb része lépfenével van fertőzve.

Nemzetközi repülőverseny volt Bucuresti-ben. A bancasai repülőtéren nemzetközi repülőverseny volt. A versenyen hetven román, három orosz és több

esch, francia és lengyel repülőgép vett részt. A repülőversenyen az oroszok különösen eredményös mutatóyaikkal tűntek ki. A verseny után egy orosz repülő a Cluj-i repülőtérré igyekezett. Közben motorhiba miatt Dej mellett leszállott és csak a hiba kiigazítása után folytatta tovább útját.

Pusztító orkán és árvíz volt Amerikában. Az északamerikai partvidéken óriási orkán sepréte végig. Különösen a szigeteken okozott nagy pusztítást. Haitiban kétezer ember halt meg és harmincezer ember maradt hajléktalanul.

Elromlott a vízvezeték Bucuresti-ben. A Bucuresti-i vízvezeték egyik napon elromlott. A város egy részében nagy zavarok voltak a vízszolgáltatás körül. Megállapították, hogy a vízvezetéknek egy régebbi csőhálózata azért mondta fel a szolgálatot, mert amióta lefektették, nem gondoskodtak javításáról.

Aki meghódította Abesszíniát. Egy magyar táncosnő érkezett vissza a napokban Addisz Abebából, aki nagy sikerrel lépett fel az abesszín fővárosban. Eről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikkeket a Délibáb új száma. Pompásabb pompásabb képek, szemtelket gyönyörködtető cikkek, színházi kritikák, filmrovat, rádió, kullisszamögötti pletykák, elbeszélések teszik gazdaggá a népszerű színházi képeslap új számát.

Kun Mátyás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Negy nemzedék évszázados tapasztalatait egyetemes, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt iktórával állunk nagybecsült megrendelőink szolgálatára. Speciális listák vagyunk: acélszárnyakban, fát-szerelésben, borolva lőszerelésben, orvosi műszerek javításában.

Gyermekszindarabok, monologok, párbeszéd. Közleg a Mikulás napja és a karácsony, amikor a legtöbb iskolában előadást rendeznek a tanítók. De vannak is gondban, hogy honnan vegyenek megfelelő szindarabot, verset, monologot, párbeszédet. Az Új Cimbora most több tanító felkérésére összeállította sorozatonként az eddig megjelent szindarabokat s egyéb előadásra alkalmas közleményeket. A sorozat úgy van összeállítva, hogy vannak benne Mikulás-versek, karácsonyi szindarab, hellehemes játék, vizsgai szindarab, anyák napjára versek s szindarab, monolog és párbeszéd. A sorozat ára a pénz előzetes beküldésével portóval együtt 25.— Lei. A rendelés F. László Marcella címén (Új Cimbora szerk., Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) eszközölhető.

Küzdelem a medvével. A Piatra-Neamt-i erdősgében Vasile Sergentu gazdálkodót meglátadta egy medve. A gazdálkodó lejszével próbált védekezni a medve támadása ellen, azonban a fejére mért hatalmas csapást a vadállat fel sem vette. Hatalmas mancsaival átkarolta a gazdát és marcangolni kezdte. Sergentu nem veszítette el lélekjelenlétét, előhuzta kését és a medve szívébe döfte. Ezután a vérvesztéstől elgyengülve, a legközelebbi lakóhelyig vándorolt és ott szekeret fogadott. A medvét felrakta a szekerre és hazavitte falujába.

Nagy árvíz volt Bulgáriában. Bulgáriában a nagy esőzések következtében több folyó kiáradt. A nagyméretű árvizek Smittli városban halálos áldozatai vannak. Az áradat éjszaka lepte meg a lakosságot. Sokan nem tudtak elmenekülni és a hullámokban veszttek.

AZ ŐSZI ÜLTETÉS biztos sikerrel jár!

Gyümölcsfák, rózsák,

bokrok, szőlőoltványok

lej- és árjegyzékét kívánatra

díjmentesen megküldjük.

AMBROSI, FISCHER & Co.

AIUD, Jud. Alba.

Mindenki rendelje meg

Dr. Görög Ferenc

A magyar nemzet történelme
(új kiadás!)

c. könyvet, mely 416 oldalon (160 szebbnél-szebb képpel) élvezetes, elbeszélő modorban ismerteti a magyarság ezeréves dicsőséges múltját. Olvasóink a Lei 80.— bolti ár helyett jélaron kapják, ha a postaköltséggel együtt darabonként

csak 45.— lej

összeget beküldenek a *Minerva Műintézet*, Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám címre. Egy postautalványon több darab is megrendelhető, darabonként

45.— lejt számítva, hogy a beküldési postaköltség kevesebbe kerüljön. Az előfizetési díj levélben helyegben is beküldhető. A szelvényen vagy levélben olvasható nevet, a község, megye, esetleg utolsó posta pontos jelzését kérjük minden zavar kikerülése végett. A könyvet csak azoknak küldjük meg, akik a darabonkénti 45.— lejt előre beküldik. Utánvétet nem szállítunk a nagy postaköltség miatt.

A könyv december közepén jelenik meg, de az előfizetéseket legkésőbb november 20-ig be

kell küldeni, mert csak annyi példányban jelenik meg, ahány megrendelő előre befizet. Később már csak a rendes 80.— lejes bolti árban lesz kapható.

A megrendelés és a darabonkénti

45.— lej

a *Minerva Műintézet* címére (Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) küldendő.

Ez a rendkívüli nagy kedvezmény

még csak két hétig érvényes!

Elszaporodtak Afrikában az oroszlanok. Az angol fennhatóság alatt álló afrikai tartományban, Beccuanában nagyon elszaporodtak az oroszlanok. Az angol kormányzó bennszülött hadsereget mozgósított a ragadozó állatok ritkítására. Érdekes, hogy a vitéz bennszülöttek nem fogadják el a kitűnő lövő fegyvereket, hanem tándzsákkal és dárdákkal vonulnak ki a veszedelmes vadászatra.

Veszeltség lépett fel egy község tehenei között. A Salaj megyei Gentin községben több tehén hullott el gyanus körülmények között. Az állatorvosi vizsgálat során megállapították, hogy a tehenek betegsége veszettség volt. A hatóságok szigorú rendszabályokat léptettek életbe, hogy a veszedelmes fertőzés terjedését megakadályozzák.

A „Magyar Népe”-e! terjeszteni magyar kötelesség!

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Be kell tartani a gyümölcsfa ültetés szabályait?

— Jó tanácsok gyümölcsfa ültetőknek. —

Ismételten érdeklődnek szerkesztőségünkben, hogy mikor lehet ültetni a gyümölcsfákat és hogyan kell az ültetést végezni? Ludus községből is több levél érkezett szerkesztőségünkhöz, hogy küldjük el az előadás szövegét, amelyet a szövetkezeti napon a Magyar Nép kiküldöttje tartott a nagyszámú közönség előtt. Sajnos, lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy a Ludus-on tartott előadást teljes egészében leközöljük, legfontosabb részeit azonban az alábbiakban adjuk:

Az időjárás lehült és a talaj az esőzések következtében átmedvesedett: A levegő párás és nem kell attól tartani, hogy az elültetett gyümölcsfák kiszáradnak. Ezért a tél bekövetkezése előtt rendelkezésre álló néhány hetet ki kell használni és el kell végezni a gyümölcsfa-ültetéseket.

A ház mellett levő kisebb kertekbe törpe, vagy közép magas törzsűeket, nagyobb gyümölcsösökbe magas törzsűeket, amelyeknek koronamagassága a földtől számítva egymásfél méter magasságban kezdődik, utak mellé és gazdasági fásításoknál két, két és fél méter magas törzsű fákat ültessünk. Nagyobb gyümölcsösökbe a magas törzsű fák valók. Ezek nemcsak hosszú életűek, hanem bőven is teremnek.

A fák ültetésénél bizonyos szabályszerűséget kell betartani. Ezt nemcsak a szépségért tesszük így, hanem azért is, hogy a fákkal a teret, levegőt és napfényt tökéletesen

kihasználjuk. A fának, hogy teremhessen napfényre és levegőre is szüksége van. A kellő levegővel, napfényvel ellátott fákat a különböző betegségek sem támadják annyira meg, mint a sűrűn ültetett fákat.

Az ültetendő fák alá a talajt gondosan elő kell készítenünk. Az elültetett fa egész életét azon a helyen tölti el, tehát legyen a talaj jó erőben levő és megfelelő szerkezetű. Vadvizes helyeket ültetés előtt alagsóveznünk kell.

A csemeték gödreit kétszer-háromszor akkorára kell kiásni, mint amekkorában a gyökér elfér. Legalább 80 cm. mély és egy méter széles legyen a gödör. Minél szélesebbre ássuk a gödröt, annál jobb, mert a gyökerek a föld színéhez közel terjednek el, a talajban és nem hatolnak a mélybe. Ezért sokan csak 60 cm. mélységet és 120 cm. szélességet ajánlanak a gödrök méretéül.

Az ősszel ültetendő csemeték gödreit nyáron már ki kell ásni. A tavasziakat pedig ősszel, hogy a kihányt föld érjen. Az ősszel kiásott gödrök azért nagyon jók, mert a tél fagya is alaposan átdolgozza a talajrészeket és az azokban levő táplálóanyagok feltáródnak. Őszi ültetéshez megásott gödröknél a kihányt földet kétféleképpen bányunk. Vizes talajon ásott gödrök földjét kissé széjjel huzzuk és a gödröt kitarva hagyjuk a fa ültetéséig. Kevésbé nyirkos, vagy száraz természetű talajban a földet kiásás után azonnal visszahuzzuk a gödörbe, nehogy még jobban kiszáradjon. A talaj őszig ülepedik is, ami szintén előnyös. Ősszel aztán az ültetéskor a behányt gödrökből kapával kiszedjük a szükséges mennyiségű földet. Ha a gödröket nyáron nem áshatjuk meg, úgy az ültetés előtt két héttel ássuk ki, ilyenkor már a földet ne huzzuk vissza a gödörbe, hanem hagyjuk a levegőn tovább érni. A gödörásásnál kikerülő földet osszuk kétfelé. A felső művelt réteget tegyük külön, mert majd

Szőlőoltvány

valamint amerikai vadvevőzök 1 és 2 évesek dugyökérzetű erős példányok pótlásra és ültetésre legelőssőbb árban beszerezhetők

KLEIN ERNŐ

szőlőoltványtelep DIOZIG, jud. Bihar.

Arjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök.
Őszi ültetéssel biztos sikert ér el!

ez kerül a gyökér alá. A gödör többi részeiből származó földet pedig ültetés után a gyökerek mellé tesszük és a gödör kitöltésére használjuk fel.

Ültetés előtt az oltványokat agyagos, vagy trágyás pépbe mártjuk be. Elszakadt gyökereket éles ollóval, helyesebben késseivel kell visszavágni, olyanformán, hogy a vágás lapja vízszintesen befelé álljon. Elszakadt gyökerek könnyen kiinduló pontjaul szolgálhatnak a gyökérrothadásnak. A gyökerek visszavágása egyébként is célszerű, mert a visszavágott helyeken a hajszálgyökerek fejlődése megindul és az elültetett fa hamar táplálékhoz jut. A fiatal csemeték pusztulását rendszeren az okozza, hogy felhasználják tartalék tápanyagjaikat, gyökérzetük pedig nem tud még a talajból tápláló oldatokat felvenni, a fa kimerül és elpusztul. Közönségesen azt szokták mondani: kiszárad. A csemetéket lehet trágyával is ültetni. Jó érett portrágyát esetleg komposzt földet használjunk az ültetésnél.

Ültetés közben a csemetét állandóan rázogattuk, hogy a föld a csemete gyökereinek között kellőképpen kitöltse. Mielőtt egészen betöltenék a gyökérzetet, alaposan beiszapoljuk. Közben ügyeljünk arra, hogy a gyökér mellé a talaj felső részéből származó föld ke-

rüljön. Ültetés közben a földet rétegesen meg kell taposni, hogy jól hozzányomuljon a gyökérzetéhez.

Utóljára hagytuk azt a dolgot, aminél rendszeren a legnagyobb hibát szokták elkövetni. Ez az ültetés mélysége. Kisebb hiba, az, ha a fát magasabbra, mintha igen mélyre ültetjük. Ebben a tekintetben a közfelfogás téves, mert általában a csemetéket igen mélyre szokták ültetni. *A mélyre helyezett gyökér nem tud fejlődni, a fa örökké termékellen marad.* Nincs levegője és ez a fa pusztulását vonja maga után. Az oltványokon láthatjuk, hogy a faiskolában milyen mélyen állottak. Ez szolgáljon utmutatóul, hogy milyen mélyen ültessük a fákat végleges helyükre. Az oltványt 5—10 centiméterrel mindig a föld felszíné fölé kell ültetni, mert a természetes ülepedés során amugy is lesüllyed és helyes mélységbe kerül. Mielőtt a fákat elültetnők, alájuk a gödörbe földet huzunk és mikor elegendő magasságra feltöltöttük a gödröt, csak akkor helyezzük el a fát.

Ha az ültetést teljesen befejeztük, a kiültetett csemetéket az ültetés előtt beszurt karóhoz kötözzük, hogy a szél törése ellen megvédjük.

Évnyitók az unitárius gazdasági iskolában. Az I. G. Duca-i gazdasági iskolában megnyitották az ötödik iskolai évet. Most mutatkozott be az intézet új igazgatója, Demeter Lajos. Megemlítésre méltó, hogy a gazdasági iskolában sokkal több hallgató jelentkezett felvételre, mint az előző évben. Az iskola új területhez is jutott bérlet után, úgy, hogy most már 100 holdon folyik a gazdálkodás. Öröndetes dolog, hogy az újabb 50 hold birtok hegyi birtok és így a székely ifjak teljesen otthoni viszonyaiknak megfelelő gazdálkodást tanulnak meg. Az iskola új szakérőkkel is gazdagodott. Véglegesítették Gyarmathy Piroska tanárnőt, aki az utóbbi években a női gazda-

sági tanfolyamokat vezette. Boros György iskolai titkár, mint rendes szaktanár fog működni ebben az évben.

Megjelent az Erdélyi Gazda és Méhészeti Közlöny legújabb száma. Az Erdélyi Gazda november hó 1-i száma gazdag tartalommal jelent meg. A lap az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja és mint ilyen hű tájékoztatója Erdély magyar gazdatársadalmának a gazdasági közönséget érdeklő időszerű gazdasági szakkérdésekben. A lapot az E. G. E. tagjai ingyen kapják. Az E. G. E. tagdíja egy évre 60.— lei. A tagok sorába való felvétel iránti megkeresés egyszerű lev. lapon az E. G. E. címére küldendő, Cluj, Andrei

Muresan-utca 10. sz. Mulatvány számot az egyesület díjtalanul küld. Havonta jelenik meg az Erdélyrészi Méhész Egyesület hivatalos lapja is, a „Méhészeti Közlöny”, amelyet az E. M. E. tagjai ingyen kapnak. Az E. M. E. tagdíja 100.— lei egy évre. A tagok sorába való felvétel iránti megkeresés az E. M. E. címére küldendő, Cluj, A. Muresan-utca 10. sz.

Csak a jövő évben nyílik meg a Targu-Saulesi gazdasági iskola. Közöltük lapunkban, hogy a római katolikus tanítóképző épületében római katolikus gazdasági iskola fog nyitni. Az iskola szervezési munkálatai azonban nem fejeződtek be és így csak a jövő évben kerül sor az iskola megnyitására.

Gazdák figyelmébe! Az állattartás egyik legfontosabb feltétele, hogy a gazda ismerje a tenyésztés ideje alatt gyakran fellépő megbetegedéseket és azoknak célszerű, gyors leküzdését. Ez a szabály épp úgy vonatkozik a módos, mint a kevésbé tehető tenyésztőre, mert az állatok elhullása vagy fejlődésben való visszamaradása egyformán kárt és csalódást jelent minden ember számára.

Igen sok megbetegedés fordul elő az állatok életében, melyeket csak állatorvosi beavatkozással kerülhetünk el, illetve gyógyíthatunk meg, de van egy olyan is, melynek jelenlétét a gazda maga is felismerheti, sőt teljes sikerrel és nagyon rövid idő alatt meg is gyógyíthatja.

Ilyen betegség az angolkór és annak sokféle káros megnyilvánulása, melyet állattartó, de különösen sertéstenyésztő gazdáink igen gyakran tapasztalhatnak.

Az angolkór a tudomány által már nagyon régen ismert betegség, de okát csak nemrégiben fedezték fel. Alig pár éves még a különböző vitaminok felfedezése, melyekről lapunkban már többször beszéltünk gazdátársainkhoz és még igen sokat fogunk erről később is szólni.

Az angolkór a sertéstenyésztésben például egyformán megnyilvánul úgy a malacoknál, mint a hizlalás alatt álló, már kifejtett állatoknál. A malacoknak a D-vitamin hiányból keletkező angolkóros betegségei közül a leggyakrabban fordul elő a csököttség, fejletlenség, láhsugorodás, angolkóros eredetű szivgörcsök miatt állandó visítózás. Nagyon gyakran látható kis és nagy tenyésztőknél egyaránt a malacok koszosága, melyet sajnos, még mindig téve-

A hitetleneket meggyőzte a természet!

Az idéni száraz évben minden gazda belátja, hogy a gálicban csávázott mag a szikkadt földben elpusztul, ezért szárazon pácol

PORZOL-lal!

A Porzol minden jobb üzletben kapható,
ahol nincs, ott követeljük!

sen értelmeznek gazdáink, azt gondolván, hogy ez csak egy felületes baj, pedig a valóságban súlyos bõrgyulladás, mely ugyancsak a vitaminhiánynak következménye. Az is gyakori jelenség, hogy a malacok egymásközt feltűnően marakodnak, egymás farkát és fülét rágják. Ez sem más, mint súlyos vitaminhiány, melyet ha idejekorán nem szüntetünk meg, maga a tenyésztés hiúsul meg.

A sertéshizlalás ideje alatt idősebb sertéseknél igen gyakran csontlágulás szokott fellépni, melynek következtében az állatok leroskadnak, nem tudnak lábra állani. Ez is vitaminhiány és épen úgy az a tünet is, mikor az anyasertés gyenge, nem életrevaló malacokat hoz a világra. Ezek azok a súlyos megbetegedési tünetek, melyekről lapunkban mostanra a téli istállóztalás megkezdésével gazdátársainkhoz sorozatosan szólni fogunk, mert azt a célt akarjuk elérni, hogy sze-

gény és gazdag tenyésztőink egyaránt felismerhessék az angolkóros megbetegedések veszedelemét, mely az idéni nagy szárazság miatt a takarmányok vitaminszegénysége folytán különösen nagy mértékben fog jelentkezni.

Tehát arra kérjük gazdátársainkat, hogy az itt elmondottakat jól szivleljék meg és kísérjék figyelemmel következő figyelemzetezéseinket is, melyek a megbetegedéseket és az ellenük Pekk és Futorral való sikeres védekezéseket fogják ismertetni.

Emelkedik a kukorica és buza ára.

A kukorica iránt megnyilvánuló nagy külföldi kereslet és az aránylag rosszul sikerült termés miatt a kukorica ára megdrágult. A buza ára is emelkedő irányzatot mutat, mert a kedvezőtlen őszi időjárás miatt a gazdák nem tudják a vetéseket elvégezni.

Művelődési mozgalmak.

TEMPLOMSZENTELES A TÓVIDÉKEN.

Jól sikerült templom- és harangszenteleti ünnepélyt tartott Fizesul Gherlei református magyarsága. Nem régiben fejezték be az ősi református templom javítását és egyidejűleg a háboru alkalmával elvitt harang helyett is újat szereztek be.

Az ünnepségen megjelent a vidék magyarsága, résztvettek *Vásárhelyi* János ref. püspök-helyettes, *Lőrincz* János esperes, gróf *Bethlen* Béla egyházmegyei főgondnok, dr. *Vékás* Lajos, a Minerva Irodalmi és Nyomdai Vállalat R. T. vezérigazgatója, dr. *Szász Ferenc* a Magyar Nép szerkesztője és még sokan a magyarság vezetőinek köréből.

A templomban *Vásárhelyi* János ref. püspök-helyettes tartott gyönyörű beszédet. Istentisztelet után megáldotta az újonnan kijavított templomot és az új harangot. Ezután a férfi- és nőszövetségek keretében előadásokat tartottak dr. *Schilling* János földbirtokos, dr. *Szász Ferenc*, a Magyar Nép szerkesztője és több vidéki lelkész. Az ünnepség után szeretetvendégség volt, amelyen a Fizesul-Gherlei magyarság magyaros jószívűséggel látta el az idegen falvakból érkezett vendégeket.

A jól sikerült ünnepség előkészítése és rendezése *Cseterky* János helybeli lelkész érdeme, aki néhány évi működése alatt teljesen újjászervezte községében a hit- és társadalmi életet.

SZÉP ÜNNEPSÉG KERETÉBEN TARTOTTÁK MEG A TÓVIDÉKI DALÁRDÁK VERSENYÉT.

A tóvidéki református dalárdák minden évben dalosversenyt rendeznek. A versenyt mindig az a dalárda rendezi, amelyik előző évben az első díjat nyerte és amely a vándorzászlót őrzi. Idén a Strugureni-i református dalkör rendezte a versenyt. Az ünnepségen megjelentek a Si-i egyházmegyéből csaknem az összes vezetők és igen nagy számban jött el a falusi nép is messzi vidékekről.

Somes megyének ez a községe meglehetősen távol esik és az őszi esőzés különösen megnehezítette az odajutást. Mégis már órányi járásra a községtől mindentűlt lelkes csapatokkal találkozott az ember, amelyek a versenyre vonultak fel. A lányok szép magyar viseletben a férfiak pedig árvalányhajas kalapban és rámás eszmákban meneteltek a verseny színtere felé.

A tóvidéki dalárdák egyesülete immár hetedik évben rendezte meg versenyét. Az egyesület diszelnöke az egyházmegye kiváló esperese, *Lőrincz* János, elnöke *Vass* István lelkész. Ők a kiváló tisztikarral együtt mindent elkövetnek, hogy a magyar dalkultúra megmaradását és terjedését

biztosítsák. *Lőrincz* János esperes szabad ég alatt tartott istentisztelettel nyitotta meg az ünnepséget. Mintha a hideg, esős őszi nap is felmelegedett volna beszédének hatására. A párás völgy fölött gomolygó fellegek szertefoszlottak és ragyogó napsugár öntötte el a szép községet és az érdeklődők egybesereglett ezreit.

A dalosversenyen a bírálói tisztet gr. *Bethlen* Béla egyházmegyei főgondnok elnöklete alatt dr. *Szász* Ferenc és *Nits* Gyula látták el. Feladatuk nehéz volt, mert minden dalárda megérdemelte az első díjat, viszont a bírálóknak osztályozniok kellett a dalárdákat.

Végül is a sorrend a következőképpen alakult ki: Az I. díjat nyerte a Sanmartin-i dalárda. Karnagy volt *Harangozó* Dezső. Az I. b) díjat a Buza-i dalárda vitte el. Karnagy volt *Csirmay* Zoltán. Az I. c) és I. d) díjak Strugureni-nek és Lac-nak jutottak. Az előbbi dalárdának *Vercs* László, a másodiknak pedig *Damó* Zoltán voltak a karnagyai.

A gyönyörű ruhákba öltözött leányok és magyaros öltözetű ifjak ezután táneversenyre vonultak fel. Ki kell emelnünk az öltözetek szépségét és a Buza-i leányok ruházatát, akik nemcsak magyar ruhában mutatkoztak be, hanem a táneverseny második felében gyönyörű székelly öltözetben jelentek meg.

A szavalóverseny győztesei a következők: Sanmartin községből. *Léczfalvy* András és *Harangozó* Iona, Buza-ból *Eke* Ius és *Simon* József, Strugureni-i községből *Orbán* János G. és *Szakács* Erzsébet, Lac-ról *Balla* József és *Vincze* Anna.

Az eredmények kihirdetése és a vándorzászló átadása után dr. *Szász* Ferenc a *Minerva Irodalmi és Nyomdai R. T.* és a *Magyar Nép* nevében jutalomkönyveket osztott ki a győztes dalárdáknak és a nyertes szavalóknak. Beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar dal összhangja és ritmusa arra inti a magyarságot, hogy egymás között és körülötte élő népekkel békés testvéri szeretetben éljen. A dal ütemeinek mérnöki pontosságú beosztása figyelmeztet, hogy igyekezzék a magyarság a mai nehéz időkben szigorú beosztással élni, mert csak úgy tudja helyét megállni és úgy tudja fenmaradását biztosítani. Beszéde végén annak a reményének adott kifejezést, hogy a következő versenyen az összes jelenlevők találkozni fognak és a versenyzők még többet és még szebbet fognak bemutatni.

Ki kell emelnünk a helybeli lelkésznek, *Nagy* Mihálynak és feleségének buzgó fáradozását, akik mindent elkövettek, hogy az ünnepség jelentőségéhez méltó keretek között folyjon le. A hatóságok is nagy megértést tanúsítottak az ünnepélyvel szemben. A község magyarsága pedig igaz magyaros vendégszeretettel látta vendégül a szomszéd községből oda sereglett vendégeit.

KATHOLIKUS LEANYEGYESÜLETEK GYÜLESE TIMISOARA-N. Az erdélyi és bánsági katolikus leányegyesületek nagygyűlést tartottak a Bánság fővárosában. A gyűlést *Magyari Imre* prelátnak kanonok, püspöki helynök imával nyitotta meg. Majd *Nagy Marianne* or-

szagos elnöknő tartotta meg költői szárnyalású megnyitó beszédét. A beszámolókat és előadásokat után felolvasták dr. gróf *Bethlen Györgyné* levelét, aki nem tudott a gyűlésen megjelenni. Gróf *Bethlen Györgyné* levele nagy hatást tett a jelen voltakra.

SZÜRETI MULATSÁG BISERICANI-BAN. Felejthetetlenül kedves mulatsághoz volt részük a *Biserican-i* és környékbeli fiatalok fiatalságának. Szept. 29-én rendezte meg első szüreti mulatságát a *Biserican-i* ifjuság. A jó műsorból arra következtetünk, hogy messze terjedő felkészültséggel léptek a nyilvánosság elé mind a helybeli, mind a vendégszereplők, miért nagy elismerést érdemelnek ki a vezetők. Az esti műsor kiemelkedő pontja *Tompa örökéletű költőnk* „A madár fiaihoz” című költeménye volt, melyet a *Biserican-i* dalárda éne-

kelt. meghatóan mély érzéssel. Ezek után egy székely leány boszorkányos ügyességgel feltűnő ritmusérzéssel toborzót táncolt, bebizonyítva azt, hogy milyen sokoldalú művészi hajlam rejtőzik székely népünkben. A gyönyörű bálteremben, mely több mint száz kiló szőlőfürttel volt feldíszítve, a bált 12 pár nyitotta meg. pazar szépségű székely szöttek ruhákban, régi magyar táncot mutatva be. Következett a szőlőlopás. Az ügyes csöszlegények és leányok szemféltessége elől még egy fürtöt sem lehetett ellopni. A terem főhelyén ült a

bírói székben a bíróné asszony, ő ítélte és nála kellett befizetni a bírságot a megfogott tolvajnak. A jó hangulat reggelig tartott, a jelen voltak kedves emlékekkel távoztak, mert itt látták mindazt együttvéve, ami művészi, ami szép s ami a fajunk büszkesége. „Ami szép a múltban, a jövőben is szép” csak ha fakul, meg kell újítani ismét.” Ifjusági vezetők! Tartsátok szem előtt ezt a jelét, s akkor nem kell azon aggódnai, hogy elvesznek a féltett kincseink, a művészetünk.

IPARI FODOL

Szigoruan ellenőrzik az iparos-tanulók iskolába járását.

Több helyen megállapították az ellenőrző hatóságok, hogy a mesterek nem iratták be tanulóikat az iparos tanuló iskolába. Akiket pedig beirattak, nem járatták rendszeresen az órákra. Az iparügyi hatóságok és a tanonciskola igazgatói figyelmeztetik az iparosokat, hogy az iparos tanulók iskolába járását szigoruan ellenőrizni fogják és akiknél mulasztást állapítanak meg, azoknak mestereit megbüntetik.

Ujabb rendeletet hozsítottak ki az iparosok szerszámaira vonatkozólag. A Magyar Népleben közöltük, hogy a pénzügyminiszter rendelete értelmében az iparosok szerszámait adóban nem lehet lefoglalni. A pénzügyminiszterium 60533—1935. szám alatt újabb rendeletet hozsított ki erre vonatkozólag. A

rendelet határozottan kimondja, hogy iparosok munkaszerzsámait nem szabad az iparosok adótarozása fejében lefoglalni. A miniszter egyben kéri a közönséget, hogy jelentse be azokat az eseteket, ahol ezt a rendelkezést nem tartják tiszteletben.

A Magyar Népet terjeszteni magyar kötelesség!

Akik félnek a tetszaláltól. Chopinnek a nagy zeneköltőnek az volt utolsó kívánsága, hogy halála után nyissák fel a testét, mert rettegett attól, hogy eleve nem temetik majd el. Erről közöl rendkívül érdekes cikket *Tolnai Világlapja* új száma. Száznál több érdekes kép, lebilincselő cikkek a legkiválóbb írók novellái, nagyszerű rovatok, folytatásos regény teszik változatossá a népszerű képslap új számát.

Az erdélyi szervezett magyar gazdaltársadalom egyetlen köz- és mezőgazdasági szaklapja az

ERDÉLYI GAZDA

az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja. Szerkesztőség és kiadóhivatal: CLUJ, Strada A. Muresan 10 szám.

A lapot az E. G. E. tagjai 60 lej évi tagdíj ellenében tagsági illetmény fejében kapják. Nem tagok részére is az évi előfizetési díj mindössze 80 lej. A lap megjelenik minden hó 1-én.

Lépjön be minden magyar gazda az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai sorába. Tagsági nyilatkozatot és mulatványszámot az E. G. E. díjtalanul küld, úgyszintén gazdakörök alakításához szükséges részletes útmutatót is.

Mulafutó

ŐSZI RÓZSA.

Őszi rózsá, fáj a lelkem,
Hogyha nézlek.
Nem jutott a boldogságból
Soha részed.

Tüzes napfény forró csókja
Sohse éget,
Csak a hideg őszi eső
Csapdos téged.

Dideregsz és fehér ruhád
Dér belepte,
Nem udvarol, nem becézget
Tarka lepke.

És ilyenkor, novemberi
Hűs napokban,
Szíved egy bús sejtelenből
Reszket, dobban.

Megérzed, te árva virág,
Már előre,
Hogy letépnék s kivisznek a
Temetőbe.

Hogy halálot még búsabb lesz,
Mint életed,
Hogy ott hervadsz, könnyel ázott
Sírok felett.

Őszi rózsá, azért vagy te
Nekem drága,
Mert te vagy a szomorúság
Bús virága.

Feleki Sándor.

Dani.

Multkorjában súlyos meggondolatlanságot követtem el. Egyszerű állatbarát létemre s a dilettáns kutyaológusok módjára belevertem orromat a kutyaológia magas tudományába s egy régmúlt gyerekkori történet keretében pártfogásomba vettem a kores becskéket, illetőleg a fajtátlan kuvaszokat.

Most aztán a hivatásos ebtenyésztők és a tudományosan képzett kutyaológusok tá-

borából csöstell kapom az elismerő leveleket, amelyeket nem teszek ki az ablakomba.

Az egyik ezt írja:

„Ha uraságod ismerné a farkaskutyát, akiről meg sem emlékezik, akkor nem simogatná a paraszt kuvaszokat és nem írna, hogy enyhén fejezzem ki magam, ilyen számárságokat.“

Hát ezt megkaptam...

Nincs más hátra — elvégre is jóvá kell tennem valamivel bűneimet — a farkaskutyáról is elmondok egy történetet.

A világháború harmadik esztendejében rettentő tétlenség és unalom közepette a bukovinai havasokon táboroztunk. Az ágyuk mélyen hallgattak már hónapok óta és volt hét, hogy egyetlen puskalövés sem durrant az egész frontszakaszon. A kártyát már kívülről és egymást már belülről is jobban ismertük, mint kívánatos lett volna, kezdte az embert semmi sem érdekelni és minden bosszantani és ha egy szép napon nem érkezik a lövészárkba a dandárparancsnokságtól egy meglepő ukáz, amely egyszeriben megmozgatta és felvillanyozta az egész életunt bakatársaságot, bizonyára megpenészedtünk volna.

A meglepő és a monarchia hadrakelt sergében példa nélkül álló ukáz úgy szólt, hogy a környéken minden jól megtermett és izmos kutyát össze kell fogdosni és be kell vinni a faluba, a dandárparancsnokság udvarára.

Na, már most tudni kell, hogy a bukovinai hegylakók a farkasok és medvék ellen elképzelhetetlenül nagy és vad kuvaszokkal védekeznek. A többi méltóztassanak elképzelni...

Volt olyan baka, aki két kutyával, viszont nadrág nélkül állított be a dandárparancsnokságra, de olyan kutya is volt, hogy zsákba varrva és hosszú rudon két baka vitte...

Mondogatták is a legények fejesóválva egymás között:

— Meglássátok, nagy disznó offenziva lesz ennek a vége, oszt a tábornok úr veszett kutyákat küld a muszkára!...

A tiszték meg csak vakarták a fülükét, hogy: hejnye, hejnye, hát már ennyire fogytat a szarvasmarha és ebéd idején gyanas-

Hát aztán egy nyári hajnalon megszó-
laltak az ágyuk, beföllegzett a hosszú majá-
lisnak és ránk tört a muszka...

Minden tiszteletem a farkaskutyáké és külö-
nöskeppen a farkaskutyáké, de be kell valla-
nom, a pergőtűz első negyedórájában meg-
szóáltak. Azt mondták a szanitéceknak, hogy
pá, pá, embernek való ez, kérem és nem ku-
tyának, aztán usgyé, még talán most is fut-
nak...

De ki törődik ilyenkor a kutyákkal!...

Ha netán Hány János lennék, azt mon-
danám, száz nehéz gránát esapott a sziklá-
ba, mely mögött bakáimmal fogvacogva
meghuzódtam, de nem vagyok Hány János
és bevallom, hogy csak kilenevenkilenc. Na-
gyon őszinte legyek? Nem bánom. Azt is be-
vallom, hogy amikor a muszkák... megro-
hamoztak és futni kellett, az eszemen kívül
még a drága bőrkabátomat is elvesztettem
és valahol ott a szikla tövében felejtettem...

Kutyákkal törödni ilyenkor? Nevetsé-
ges...

A kimpolungi erdőig meg sem álltam...
Ott aztán megálltam és kifujtam ma-
gam...

És azt mondtam, mert már éjszaka volt
és szállott kegyetlenül a harmat és én lu-
csokra izzadt ruhámban kegyetlenül fáztam,
hát azt mondtam:

— Fene a buta fejemet, hogy azt a jó
meleg bőrkabátot meg ott hagytam!...

És ekkor nyílt a bozót és nem akartam
hinni a két szememnek...

Dani jött...

Szájában... a bőrkabáttal...

Amennyiben pedig még ezek után is
akad kutyagológus, aki bántani merészeli a
kuvaszokat: legközelebb már harapni fogok!

Szilárd János.

ADYOSZAGOROGATÓK

Harc a mérges kigyók ellen.

Ausztráliában nagyon elszá-
prodtak a mérges kigyók. A
kormány, hogy a kigyók pusztí-
tását elősegítse Indiában és
Egyiptomban ötszáz Ichneu-
mot vásárolt. Ez az állat kis
macska fajta ragadozó, táplál-
éka mérges kigyókból áll. Az
eddiggi tapasztalatok szerint ahol
ezt a kis ragadozót megtelepi-
tették, a mérges kigyók száma
nagyon megcsappant.

Követésre méltó példa.

Németországban a falusi em-
berek kiadták a jelszót, hogy a
pövényben házaik előtt szép kis
kerteket létesítsenek és az abla-
kokat virágokkal díszítsék fel.
Az érdekes és dicséretes szán-
dék minden tekintetben köve-
tésre méltó példaképpen kell,
hogy álljon előttünk. Az idegen
forgalomra nézve ugyanis nem
közömbös, hogy hogyan fes-

tenek valamely vidék házai.
Egy vidék tájképi szépségét a
gondozatlan házak és kertek
teljesen tönkrefehetik, a jól
gondozott épületek és szaksze-
rűen ápoltt kertek nagy mérték-
ben javítják a táj általános
képét.

Különbség a tyukok között.

— Mi a különbség a fekete
és fehér tyuk között?

— Nem tudom.

— Pedig nagyon egyszerű. A
fekete tyuk fehér színű tojást
tud tojni, a fehér tyuk nem tud
fekete színű tojást tojni.

REFORMÁTUS KÓRHÁZ

CLUJ, SRTADA CALVIN No. 2.

(Calca Regele Ferdinand sarkán, Autobusz megálló.)

Felvesz mindenféle beteget, fertőző és elmebetegek
kivételével. Belgyógyászati — sebészeti — nőgyógyászati
szülészeti, orr-fül-gége és tüdőbeteg osztály, két pavillon-
ban elhelyezve. Ugyanilyenfajta járó betegeknek rendelés
hétköznapokon reggel 8 órától este 6 óráig. Legmodernebb
műtőterem. Legmodernebb berendezés Röntgen diag-
nosztikára és terápiára. Quarz, Diathermia, Histamin-
iontophorésis, galvin- és faradikus árammal való kezelés,
anyagcsere meghatározás. Szív-, lüdü-, gyomor-, cukor-
és vese betegek részére orvosi vezetés alatt álló diétás
konyha. Vegyszeti és bakteriologiai orvosi laboratorium.
Kényelmes, tisztaságú beteg szobák. Az ápolást diakonissza
testvérek végzik. — Mérsékelt árak! — Borravaló nincs!

Szabad orvosválasztás!

Szőlőbirtokosok!

HAJDU ISTVÁN

177.839—1935 szám alatt engedélyeztetett. Cim:

Mielőtt szőlőoltványokat rendelnének, kérjük ki bizalommal

szőlőtelepének ez évi árlapját, mely miniszterileg folyó évben

HAJDU szőlőtelep, Diosig, jud. Bihar.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbég okéért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Sz. J. Gőzgépkészítő vizsgát (lokomobil) itt Cluj-on lehet letenni és pedig kétféle módon. Először tanfolyam hallgatása által, vagy pedig közvetlen vizsgázással. Az első esetben az eljárás a következő:

Egy kérvényt kell beadni a Școala de Conductorii Technici Cluj, Str. Baritiu 26. sz. iskolához, amelyben kérni kell, hogy a tanfolyamon részt vehessen. A kérvényhez a következő okmányok szükségesek: 1. születési bizonyítvány, amelyben igazolva legyen, hogy a jelölt 18-ik életévét betöltötte. 2. Erkölesi bizonyítvány a helyi hatóságtól, amely szerint büntetlen előéletű. Az erkölesi bizonyítvány egy évnél régebbi keletű nem lehet. A tanfolyam legközelebb 1936. év február elején kezdődik s március végén befejeződik. A beiratás, valamint vizsgadíj 1000 lejt, melyet előzetesen kell befizetni. A tanfolyamon hetenként háromszor van előadás és pedig hét-

főn, szerdán és pénteken este fél 7-től fél 9-ig. Az előadás, valamint a vizsga nyelve román, azonban a vizsgán kisegítésképpen, ha a jelölt nem beszél tökéletesen a román nyelvet, a magyar nyelv is használható. A könyvek beszerzésére nézve a tanfolyam igazgatósága az előadások megkezdésekor ad felvilágosítást, jelenleg még nem tudjuk. Ez a tanfolyam, mint említettük, a gőzgép-kezelői vizsgákra vonatkozik, ettől függetlenül most október végétől karácsonyig lesz egy másik tanfolyam is, ez azonban csak kazánfűtői képzésre szolgál, tehát ez Önt, mint levelemből kitűnik, nem érdekli.

Gőzgépkészítő bizonyítványt (diploma) a másik módon a következőképpen lehet elnyerni: Minden hónap első hétfőjén vannak különböző vizsgák. Így pld. kazánfűtői, gőzgépkészítői és motorkezelői vizsgák. Ezen vizsgákra csak azon feltétel mellett lehet jelentkezni, ha a jelölt rendelkezik az alább közölt okmányokkal. Először születési bizonyítvány, hogy a 18 évet betöltötte.

2. Hat hónapi gyakorlati bizonyítvány arról, hogy ennyi ideig teljesített szolgálatot, illetőleg azon éeg, ahol dolgozott, kell igazolja, hogy alkalmazásban volt nála hat hónapig és ezt a bizonyítványt a hatóságoknak is láttatkozniok kell. 3. Erkölesi bizonyítvány. Ez, utóbbinál nem szükséges tanfolyamot hallgatni, azonban kérvényben kell bejelenteni, hogy vizsgázni óhajt s meg kell jelölni, hogy milyen képesítést óhajt elnyerni? A kazánfűtői és gőzgépkészítői vizsgadíja egyenként 250 lejt, míg a motorkezelői vizsgáért 400 lejt fizendő. A kérvényt az Inspectoratul Industrialo Reg. IX., Cluj, Cal. Marechal Foch 51. sz. alá kell beadni, mellékelve a fent említett okmányokat.

A tanfolyamra 1936 január hó folyamán kell jelentkezni, illetőleg akkor kell a kérvényt és a szükséges okmányokat beküldeni. Ugyanakkor az iskola igazgatóságát meg kell kérdezni, hogy a tanfolyam pontosan mikor kezdődik, valamint azt is, hogy milyen könyvek szerzendők be stb., szóval az iskolára vonatkozó összes tudnivalók.

Sz. M. Zetea. Levelét kissé elkesve kaptuk meg. Nem hisszük, hogy idén tanácsunknak hasznát vegye. Azonban kívánsága szerint mégis közöljük, hogy miképpen védheti meg kukoricáját a varjak kártételétől? A legbiztosabb módszer, hogy több szomszéd birtokos riasztó gye-

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

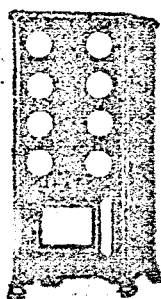
Muladványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lejt.

reket tart a varjak előzésére. Amennyiben ez valami okból nem valósítható meg, többféle eljárással védheti meg kukoricását a varjaktól. A varju nagyon óvatos és félénk madár, ezért ha például a kukoricás szélén levő kukoricatövek leveleit bemeszelik, abba a táblába nem szoktak a varjak kárt tenni. Ugy is lehet védekezni, hogy a tábla szélén levő tövekre üvegcserepeket, vagy tükördarabokat kell akasztani. A fénylő tárgyak a varjakat elriasztják. — Tanácsunkat őrizze meg és jövőre használja fel.

H. K. A. Oravita. A fáklya a következőképpen készül: Egy farudat vászonnal burkolnak körül. A vásznot szurokkal vagy gyantával vonják be. Szoktak készíteni olaj-fáklyákat is, ezeknek azonban különleges szerkezetük van. A fáklyára tekert rongyra a szurkot vagy gyantát olvasztott állapotban kenik fel. A gyanta és szurok olvasztásánál vigyázni kell, mert tűzveszélyesek.

Nem tudjuk, milyen üdítő itatra gondol. Ugyanis a serbet nem mézből készül, hanem cukrozott meggyből vagy a gránátalmafa érett gyümölcséből. Eredetileg arab ital volt. Lehet azonban üdítő italt készíteni a mézből a következő módon: Főzzünk fel lassú tűzön 7 és fél liter liszta mézet 1 liter víz-

Sok tízezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha ez összes kályhák között a legjobb

10 kilogramm fával lűt egy 24 órán át

Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Köviselet: BARZEL vaskereskedés Cluj, Pista Mihail Viteazul No. 15
Kapható mindenütt! — Kérjen díjtalan árjegyzéket!

zel, szedjük le a habot fővés közben, néhány óra múlva adjunk hozzá 60 gramm komlót, kevés koriandert, galantgyökeret, kardamonot és szerezendőt. Az anyagot hagyjuk néhány órára felforrni. Az alkatrészeket patikában vásárolhatja. Azután levesszük az üstöt a tűzről, a lehűlt folyadékot, melyhez némi borseprőt adunk, hordóba öntjük és nyitva hagyjuk. Erjedés után néhány hónapig állania kell a méhsörnek, azután palackokba lehuzzuk.

A tojást régebben mésztejben tették tartóssá. Ma inkább üvegvizben tesszük el. Az eljárás a következő: Elkészítjük az úgynevezett konzerváló szer. A konzerváló szer áll 1 és negyed vagy 1 és egykeddel liter üveg-

vizből, amit tíz liter felfőzött és kihűtött vízre számítunk. Az üvegviz rendszerint 40 fok C. Ha az ember nem bizonyos ebben, kérdezze meg az elárúsítót, hogy az igazi tartalmáról meggyőződjen. A tojást úgy rakjuk az edénybe, hogy ne mozoghasson, ráöntjük a folyadékot, hogy néhány centiméterre ellepje, vászonnal leköljük vagy fafedővel lazán betakarjuk. Néha az üvegvizben is lugos ízt kap a tojás. Hogy ezt megakadályozzuk, a tojást előbb 2 órára erős magnézium-kalcium-foszfát oldatba tesszük, melyhez 200 gramm klór magnéziumot adtunk.

L. I. Gyümölcsfákat és bokrokat addig lehet ültetni, amíg a föld nem fagy le. Amikor a föld megfagyott, az ültetést be kell szüntetni.

S. I. Öszintén örültünk levelének, ne bigyje, hogy a levelek nálunk olvasatlanul kerülnek a papirkosárba. Főképpen azért örültünk levelének, mert olyan gyakorlati kérdés részletes ismertetésére ér, amely minden gyümölcstermelőt érdekel. A legnagyobb és — sajnos — leggyakoribb hiba ugyanis, amit a gyümölcsfák ültetésénél el szoktak követni, hogy mélyre ültetik a fát.

Sz. I. Sajnálatos nyomdai hiba folytán az Önnek adott tanácsunk legfontosabb része kimaradt. Lapunk mai számában közöljük teljes egészében kérésére adott válaszunkat.

A szerkesztési felelős

GYALLAY DOMOKOS

Minden embernek saját érdeke

egy olyan zsebnaptárról gondoskodni, amely tartalmánál fogva nélkülözhetetlen utazóeszközzel szolgál egész éven át. — Ez a magyar nyelvű

SPECIÁL ZSEBNAPTÁR.

Terjedelem kb 200 oldal. — A szokásos naptári részekeken kívül tartalmaz dióhéjban: Rövid bucaresti kalauz. — Postai díjszabások. — Bélyegilletékek. — Rádió. — Társadalom biztosító. — Lakásügyek. — Adóügyek. — Deviza korlátozás. — Vám. — Erkölcsei bizonyítvány. — Fegyvertartási engedély. — Valamint utlevelek beszerzési módjai. — Belföldi fürdőhelyek. — Autó-sport (közlekedési szabályok stb.). — Házi tanácsadók. — Vitaminok. — Első segélynyújtás. — Kamat és mérték táblázata. — Idegen pénznemek stb. stb.

Külső port rovat.

Az izléseesen kiállított vászonkötésű zsebnaptár ára 20.— Lei.

Kapható minden könyvkereskedésben. Az ár előzetes beküldése mellett. Postán portómentesen szállítjuk.

Kiadja a Speciál Zsebnaptár Szerkesztősége
CLUJ, Str. Baron L. Pop No. 5.

Szerkesztői hírek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

M. D. Ruganesti, B. V. Janova, Sch. F. Urziceni, N. I. Barcad, D. M. Galesti, L. L. Lueta.

H. L. Lapunk mai számának „Gazdasági” rovatában részletesen foglalkozunk az Ön által említett kérdéssel. Reméljük, ki-elégíti Önt az, amit rovatunkban talál.

L. M. Anghelus, A beküldött mintát átadtuk művészmunkatársunknak, hogy dolgozza föl. Köszönjük, hogy gondolt ránk. Feltétlenül hozni fogjuk a Magyar Népből.

Cs. J. Fizesul Gherlei, A kért tudósítást többszöri sürgetésünk

után sem kaptuk meg mai napig. Így mi állítottuk össze az ünnepség lefolyását. Természetesen nem vállalhatunk felelősséget azoknak a kívánalmaknak a teljesítéséért, amelyeknek csak beküldött részletes tudósítás esetén tehattünk volna eleget.

A következő befolyt névvel nyugtázzuk: D. G. Cumpenita 420 (v. 1935. dec. 31-ig), B. M. Turchis 365, B. S. Cevás 150, Cumpenita-ról: B. A. 100, T. Gy. 200, T. S. 255, Sz. G. 35, Ifj. B. G. 250, Sz. K. 100, A. A. 150, Sabed-ról: K. D. 150, K. N. S. 150, Z. Gy. 50, Band-ról: Sz. K. 100, Sz. E. 75, Milas-ról: F. Gy. 320, Cubuleut-ról: L. M. 150, L. S. 75, H. Ö.-né 100, L. M. 320, K. J. 50, K. J. 50, L. I. 150, L. L.-né 150, R. B. 100, F. J. 25, F. I. 25, L. Gy. Gy. 90, Teaca-ról: V. K. 100, Ercea

Mare-ról: Sz. M. 150, L. S. 100, Samsud-ról: D. B. G. 100, B. I. 150, M. Z. 200, Panit-ról: B. D. P. 100, Sántioana de Mures-ról: Sz. J. 320, N. Gy. 150, K. F. 100, Ifj. T. A. A. 275, K. S. 220, N. I. 150 L.

Apróhirdetések

Minden szó 4. vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3. vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Özvegy, volt póstamesternő, bármilyen alkalmazást, irodai vagy családi munkát vállalna szerény díjazásért. Cim a kiadóban.

AKAR GOND NÉLKÜL ÉLNI?
AKAR BOLDOG ÉS GAZDAG LENNI?
FEL AKARJA VIRÁGOZTATNI ÜZLETÉT?
BIZTOSITANI AKARJA CSALÁDJÁT?

Bizalommal játszik az új Osztálysorsjátékon.

Az első osztály húzása
1935. november 15.

A szerencse nem vár, mindenki mellett elhalad vakon, és csak az tudja megfogni akinek sorsjegye van.

A sorsjáték minden húzáson milliókat oszt szét.

140.000 sorsjegy, 72.000 nyere-mény, több mint 284 millió lei értékben.

Vegyen részt a **KOLLEKTIV JÁTÉKBAN** hol 200 lei befizetése mellett 20 számmal játszhatik.

Nehézségek az abesszin harctéren.

Abesszin csa patok felvonulása.

Az olasz-abesszin harctéren nagy nehézséget okoznak a harcoló feleknek az állatok. Az olaszok által épített telefon és táviró vezetékeket a majmok rongálják. Különösen az oszlopok között kifeszített sodronyokat szeretik a majmok. Az ingó és hajló sodronyokon hintáznak és játszadoznak. Így aztán nagyon sokszor megtörténik, hogy az olasz csapatok által épített táviró és telefon vezetékek egy éjszaka alatt megsemmisülnek.

Nagy veszedelmet jelentenek a harcoló csapatokra nézve a krokodilusok. Minthogy nincsenek hidak az abesszinai folyókon, a csapatok gázlókon kelnek át. Ez gyakran válik vég-

zetessé, mert a krokodilusok megtámadják a vízben levő embert. Az oroszlánok és hiéna is megnehezítik a csapatok biztonságát. Őrjáratok és egyes megfigyelők nagyon gyakran esnek áldozatul a vérengző ragadozók támadásának.

Érdekes, hogy az abesszinek, akiknek nincsenek harci kocsik, a bivalyokat akarják harcra küldeni a hadi tankok ellen. Az elgondolásnak gyakorlati jelentősége ugyan nincs, de jellemzi, hogy milyen viszonyok között folyik az abesszin hadszíntéren a háboruszkodás.

Képünk a frontra vonuló abesszin katonákat mutatja be.

Tanuld meg!

Orgona virág télen.

Sok helyen szokás, hogy ősz végén, tél elején az orgona bokor vagy mint közönségesen hívják a borostyán levágott ágait vízbe helyezik és meleg szobában hajtattják. Az eljárás sok esetben sikerül, de nagyon sokszor nem válik be. Pedig nagyon egyszerű mód áll rendelkezésre, hogy az ősszel vízbe helyezett és meleg szobában hajtattott orgona ágak kinyíljanak. Tudni kell, hogy a növények rüggeinek a megduzzadása és életműködése akkor indul meg, hogyha a levegő felmelegszik. Mit kell tehát tennünk, hogy az orgonával elhitessük, hogy itt a tavaszi meleg és hozzá jöhet a rüggyezéshez? A növényélettan kutatói megállapították, hogy nemcsak az orgonát, hanem más növényeket is meg lehet csalni s el lehet azokkal hitetni, hogy beköszöntött a tavasz. Az eljárás nagyon egyszerű. Levágás után a hajtásra szánt ágakat forró fürdőben kell tartani 10—12 óra hosszat. A fürdő olyan hőfoku legyen, mint a legforróbb fürdő, amit az emberi test még kellemesen kibír.

Fokokban kifejezve 30—35 fokos víz a legmegfelelőbb. Hogyan lehet a víznek ezt az állandó

hőfokát biztosítani? Erre is egyszerű mód áll rendelkezésre. Egy meleg vízzel telt facseberbe tesszük az ágakat. A csebert szénával és szalmával vesszük körül és jó fedővel látjuk el. A szénával, szalmával és pokrócokkal körülvevett facseberben a víz alig hűl le. Ha mégis azt látnók,

Tizenkettőt vert az óra,
Hallgass már az okos szóra:
A Magyar Nép Jó magyar lap,
Azt kell vonni a magyarok.

hogy a cseberben levő víz veszi hőfokából, kimerünk a vízből egy keveset és forró vizet töltünk a kimert víz helyébe. Így nagyon könnyen tudjuk biztosítani órák hosszáig az állandó hőfokot. Az elmondottak szép példát szolgáltatnak, hogy a növények életével való tudományos foglalkozásoknak milyen jó hasznát veszi a kertész és a gyakorlati gazda.

Olajfestmények tisztítása.

Az olajfestményeket portól, piszoktól és légy mocsoktól a következőképpen tisztítjuk meg. Szivacs és hidegvíz segítségével óvatosan letöröljük a képet. Ha ez nem segít, kevés szappant keverünk a hideg vízhez. Lemosás után azonnal jól le kell szárítani a képeket, hogy a színek ne vdltozzanak meg a víz hatására. Semmi esetre sem szabad meleg vizet használni!

- Hogy van földi?
- Vonék valahogy, csak aludni nem tudok.
- Nekem is volt olyan bajom s úgy hitta a doktor, hogy idegesség!
- Az én bajomat Pistinek hívják és 4 hónapos.

A magyar díszítés alapformái.

Mai szdmunkban is fehérhímzést mutatunk be és két újabb öltés mintát.

Érdekes sajátága ennek a díszítésnek az is, hogy a szár és virág annyira előtérben vannak, hogy a levelek alig látszanak; valószínű csak a különböző öltésminták könnyebb alkalmazhatóságáért használta varrójuk a nagyobb, egységes felületű levéldíszet.